

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce **J. S.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Slezákem, advokátem se sídlem Brno, Mezírka 1, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odbor dopravy**, se sídlem Brno, Dominikánské nám. 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2005, č. j. OD-19694/04-Ro-Se-66, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2006, č. j. 57 Ca 27/2005 – 50,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2006, č. j. 57 Ca 27/2005 – 50, **se zrušuje** a věc se mu **vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením odejmul krajský soud žalobci podle § 36 odst. 3 s. ř. s. dříve přiznané osvobození od soudních poplatků v řízení o jím podané kasační stížnosti proti rozsudku tohoto soudu ze dne 8. 2. 2006, č. j. 57 Ca 27/2005 - 25, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2005, č. j. OD-19694/04-Ro-Se-66.

Usnesením krajského soudu ze dne 22. 3. 2006, č. j. 57 Ca 27/2005 - 37, byl žalobce vyzván k zaplacení soudního poplatku za podání kasační stížnosti. Dne 6. 4. 2006 žalobce požádal krajský soud o osvobození od soudního poplatku. Tuto žádost odůvodnil tím, že již v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu požádal o osvobození od soudního poplatku, přičemž tuto žádost doložil potvrzením (vzor 060) o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků (dále jen „potvrzení o majetkových poměrech“), a na jejím základě byl usnesením krajského soudu ze dne 31. 10. 2005, č. j. 57 Ca 27/2005 - 12, od poplatkové povinnosti v plném rozsahu osvobozen. Na jeho osobních a majetkových poměrech se nic nezměnilo, jeho poměry odpovídají stavu, který byl popsán v uvedeném potvrzení.

Na základě výzvy krajského soudu žalobce dne 26. 4. 2006 doložil vyplněné potvrzení o majetkových poměrech spolu s potvrzením o studiu prezenčního studia magisterského studijního programu Právo a právní věda na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. V tomto potvrzení neuvedl žádné příjmy; uvedl pouze, že má dluh u Č., a. s. ve výši 45 000 Kč jako úvěr na studium. Krajský soud tedy usnesením ze dne 2. 5. 2006, č. j. 57 Ca 27/2005 - 44, přiznal žalobci osvobození od soudních poplatků v řízení o kasační stížnosti.

Po té krajský soud zjistil, že z plné moci ze dne 1. 11. 2005 (č. l. 29 spisu) vyplývá, že žalobce je zaměstnancem advokáta JUDr. Jiřího Slezáka, který žalobce v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu zastupuje. Proto krajský soud vyzval dne 14. 7. 2006 JUDr. Jiřího Slezáka, aby do týdne doložil výši příjmů svého zaměstnance (žalobce) za období červen 2005 až červen 2006. Výzva byla JUDr. Jiřímu Slezákovi doručena dne 26. 7. 2006. Na tuto výzvu ani JUDr. Jiří Slezák ani žalobce žádným způsobem nereagovali.

Na základě ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., podle něhož předseda senátu kdykoli za řízení odejme přiznané osvobození od soudních poplatků, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka osvobození neodůvodňují nebo neodůvodňovaly, krajský soud napadeným usnesením odejmul přiznané osvobození od soudních poplatků, protože žalobce neprokázal pravdivým způsobem výši svých příjmů za období červen 2005 až červen 2006.

Žalobce napadl usnesení krajského soudu o odejmutí přiznaného osvobození od soudních poplatků včas podanou kasační stížností. Navrhl, aby toto usnesení bylo zrušeno. Uvedl, že výzvě krajského soudu ze dne 14. 7. 2006 nebylo vyhověno výhradně z důvodu dlouhodobých a závažných zdravotních obtíží právního zástupce žalobce, plná moc ze dne 1. 11. 2005 byla do spisu založena omylem, žalobce není a nikdy nebyl v „zaměstnaneckém ani jiném pracovním poměru“ se svým právním zástupcem, a že údaje, které poskytl o svých majetkových poměrech a příjmech jsou pravdivé. Žalobce byl podle svých slov po celé období letních prázdnin až do konce září 2006 mimo Brno a s obsahem uvedené výzvy byl seznámen teprve po svém návratu. Dne 3. 10. 2006 nahlédl do soudního spisu, kde zjistil, že tento skutečně obsahuje na č. l. 29 plnou moc, v níž je uveden jako zaměstnanec svého právního zástupce. Tato plná moc je udělena pouze k přebírání listin a nahlížení do spisů, protože žalobce nepravidelně svému právnímu zástupci v jeho advokátní kanceláři bezplatně vypomáhá. Jako zaměstnanec je v této plné moci uveden i z důvodu toho, že u svého právního zástupce vykonává odbornou praxi povinnou k řádnému plnění studijních povinností při studiu Právnické fakulty, a to rovněž bez nároku na odměnu. Žalobce nepotřeboval plnou moc k nahlédnutí do spisu, neboť je účastníkem řízení a není si vědom, že by ve věci přebíral jakoukoli listinu, z čehož dovozuje, že se předmětná plná moc ocitla ve spise omylem. Odvolává se též na své podání do protokolu, jež učinil v souvislosti s nahlédnutím do spisu dne 3. 10. 2006, v němž ohledně svých majetkových poměrů prohlásil, že veškeré údaje, které soudu poskytl v minulosti jsou pravdivé a na tomto stavu se nic nezměnilo.

Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. 1 As 7/2004 - 47, „tvrzené důvody kasační stížnosti soud posuzuje podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení. Tyto důvody musí být svým obsahem podřaditelné pod některý z důvodů, které soudní řád správní v ustanovení § 103 odst. 1 jako důvody kasační stížnosti vymezuje.“

Není tedy rozhodné, že žalobce neoznačil ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., podle nichž uplatňuje důvod své kasační stížnosti.

Žalobce ve své kasační stížnosti v podstatě namítá vadné zjištění skutkového stavu krajským soudem, což zakládá nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí spočívající v jiné vadě řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v mezích z toho vyplývajících a shledal tuto stížnost důvodnou.

Krajský soud měl pro případ odnětí osvobození od soudních poplatků postavit najisto, že v rozporu s údaji uvedenými v potvrzení o majetkových poměrech žalobce měl pracovní poměr (případně jiný pracovněprávní vztah založený podle v dané době účinného zákoníku práce, dále jen „pracovní poměr“) a příjmy z něj plynoucí. Plná moc ze dne 1. 11. 2005 založená v soudním spise není důkazem existence pracovního poměru mezi žalobcem a jeho právním zástupcem natož příjmů z něj plynoucích.

Soud měl v první řadě náležitě vyzvat žalobce k doložení správnosti dříve předložených údajů odůvodňujících osvobození od soudních poplatků, resp. k vyjádření k otázce existence pracovního poměru, tedy ke sdělení skutečností, s nimiž zákoník práce spojuje vznik pracovního poměru, a případně též ke sdělení výše příjmů z pracovního poměru plynoucích. Ke sdělení uvedených skutečností mohl soud vedle žalobce vyzvat také JUDr. Jiřího Slezáka jako domnělého zaměstnavatele.

Rovněž postupem podle § 128 o. s. ř. a ve spojení s ustanovením § 14 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, mohl soud požádat příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o sdělení, kdo je plátcem důchodového a nemocenského pojištění za žalobce, a v případě, že je tímto plátcem jeho zaměstnavatel, pak výši základu pro výpočet pojistného.

Ke svému dalšímu postupu krajský soud v odůvodnění usnesení uvedl: „(soud) vyzval žalobce, aby do jednoho týdne doložil výši příjmů za období červen 2005 až červen 2006. Tato výzva byla doručena právnímu zástupci žalobce dne 26. 7. 2006. Na tuto výzvu žalobce žádným způsobem nereagoval.“

Krajským soudem uvedené skutečnosti však nemají oporu ve spisu, neboť výzva jak po formální stránce tak svým obsahem zcela jasně adresována JUDr. Jiřímu Slezákovi, jako zaměstnavateli žalobce, nikoli jako jeho právnímu zástupci. JUDr. Jiří Slezák je totiž tímto přípisem vyzýván, aby „doložil výši příjmů svého zaměstnance Jana Slezáka (...), neboť z plné moci ze dne 1. 11. 2005 vyplývá, že jmenovaný je zaměstnancem advokátní kanceláře JUDr. Jiří Slezák.“

Krajský soud tak pouze vyzval domnělého zaměstnavatele žalobce k doložení příjmů jeho zaměstnance. K této výzvě neobdržel žádné vyjádření a ani neučinil žádné další kroky ke zjištění, zda poměry žalobce neodůvodňovaly přiznání osvobození od soudních poplatků.

Žalobce neměl možnost se k existenci pracovního poměru, resp. k výši příjmů vyjádřit; učinil tak až v podání do protokolu v souvislosti s nahlédnutím do spisu dne 3. 10. 2006, tedy po doručení napadeného usnesení. Vzhledem k tomu, že krajský soud tímto usnesením rozhodl o odnětí osvobození od soudních poplatků, mohlo být zasaženo

právo žalobce na přístup k soudu ve smyslu čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod.

Kromě výše uvedeného je také třeba poukázat na to, že z odůvodnění usnesení krajského soudu není zřejmé, proč tento požadoval doložení příjmů žalobce za období červen 2005 až červen 2006, když se v daném případě jednalo o osvobození od soudního poplatku v řízení o kasační stížnosti podané dne 14. 3. 2006. Žalobce byl v předcházejícím řízení o žalobě osvobozen a toto řízení skončilo dne 27. 2. 2006; toto osvobození tak již nelze odejmout (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Rozhodné období pro zkoumání podmínek pro osvobození od soudního poplatku pro řízení o kasační stížnosti je v daném případě až období, v němž žalobce může kasační stížnost podat.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušuje a vrací věc tomuto soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 2 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Pokud však krajský soud následně neshledá podmínky pro odnětí osvobození od soudních poplatků a nové rozhodnutí v této věci nevydá, rozhodne o náhradě nákladů samostatným usnesením.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2007

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu